

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhani** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özgül Saki
İstanbul Milletvekili

Migros Ticaret A.Ş.'ye ait depo ve lojistik merkezlerinde çalışan işçiler, 2026 yılı için kendilerine dayatılan ücret artış oranlarını kabul etmemeleri ve insanca yaşanacak ücret ile güvenceli çalışma talepleri doğrultusunda, 2026 yılı Ocak ayının son haftasından itibaren sendikal eylemler başlatmıştır. Söz konusu eylemler kısa sürede ülkenin birçok ilinde bulunan Migros depolarına yayılmış; çok sayıda depo işçisi iş bırakma ve iş yavaşlatma eylemlerine katılmıştır.

Depo işçileri tarafından kamuoyuna açıklanan talepler, ekonomik kriz ve yüksek enflasyon koşullarında insanca yaşam ve güvenceli çalışma hakkının asgari gerekleri olarak ifade edilmektedir. İşçiler, net yüzde 50 oranında ücret zammı yapılmasını, banka promosyonlarının eksiksiz biçimde ödenmesini, halihazırda geçinemedikleri ücretlerinden kesilen vergi yükünün işveren tarafından karşılanmasını ve taşeronlaşmaya son verilerek kadrolu ve güvenceli istihdamın sağlanmasını talep etmektedir.

Ancak eylemlerin başlamasının ardından basına ve sendika açıklamalarına yansıyan bilgilere göre çok sayıda depo işçisi, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25/II maddesi (Kod-49) gerekçe gösterilerek işten çıkarılmıştır. İşten çıkarmaların savunma hakkı tanınmadan, çoğu durumda kısa mesaj yoluyla gerçekleştirildiği; işten çıkarılan işçilerin büyük kısmının sendikal eylemlere katılan ve DGD-SEN (Depo, Liman, Tersane ve Deniz İşçileri Sendikası) üyesi işçiler olduğu ifade edilmektedir. Bu durum, işten çıkarmaların sendikal faaliyetlerle doğrudan bağlantılı olduğu yönünde ciddi kuşklar doğurmaktadır.

Öte yandan Migros yönetiminin, depo işçilerinin örgütlü olduğu DGD-SEN'i muhatap almaktan kaçındığı, buna karşılık başka sendikalar üzerinden süreç yürütmeye çalıştığı yönünde iddialar bulunmaktadır. Ayrıca işçilerin ve sendika yöneticilerinin basın açıklamaları ve eylemleri sırasında kolluk kuvvetlerinin müdahalelerine maruz kaldığı, gözaltılarının yaşandığı ve bu durumun sendikal faaliyetler üzerinde baskı yarattığı kamuoyuna yansımıştır. Yaşanan bu gelişmeler, sendikal taleplerin bastırılması ve örgütlenme özgürlüğünün fiilen engellenmesi anlamına gelmektedir.

Anayasanın 51. maddesi sendika kurma ve sendikal faaliyette bulunma hakkını güvence altına almaktadır. Türkiye, ayrıca ILO'nun 87 No'lu Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması Sözleşmesi ile 98 No'lu Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesine taraftır.

Bu sözleşmeler uyarınca, sendikal faaliyetlere katılan işçilerin işten çıkarılması ağır bir sendikal hak ihlali niteliği taşımakta; devletlere sendikal hakların korunması, ihlallerin önlenmesi ve etkili denetim mekanizmalarının işletilmesi yönünde pozitif yükümlülükler yüklemektedir. ILO denetim organlarının yerleşik kararlarında da sendikal nedenlerle yapılan fesihlerin kabul edilemez olduğu açıkça belirtilmektedir. Kod-49 uygulamasının sendikal talepler ve eylemler bağlamında kullanılması ise sendikal özgürlüğün dolaylı biçimde ortadan kaldırılması sonucunu doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Migros Ticaret A.Ş.'ye ait depo ve lojistik merkezlerinde, 2026 yılı Ocak ayından itibaren Kod-49 gerekçesiyle işten çıkarılan işçi sayısı kaçtır? Bu işten çıkarmaların işyeri ve il bazında dağılımı nedir?
2. Migros depo işçilerinin sendikal talepleri ve faaliyetleri nedeniyle işten çıkarıldığı ve sendikal baskı uygulandığı Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Öyle ise işveren hakkında hangi işlemler tesis edilmiştir?
3. Kod-49'un sendikal talepler ve eylemlere katılan işçilere karşı yıldırma ve caydırma aracı olarak kullanıldığına ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir inceleme veya tespit mevcut mudur?
4. Migros yönetiminin, depo işçilerinin örgütlü olduğu DGD-SEN'i muhatap almaması ve başka sendikalar üzerinden süreç yürütmesi, ILO'nun 87 ve 98 No'lu sözleşmeleri kapsamında değerlendirilmiş midir?
5. Sendikal eylemler sırasında işçilerin ve sendika yöneticilerinin kolluk müdahaleleri ve gözaltılarla karşılaşmasına ilişkin olarak, sendikal hakların korunması amacıyla Bakanlığınız tarafından herhangi bir girişimde bulunulmuş mudur?
6. Türkiye'nin taraf olduğu ILO sözleşmeleri ve Anayasa'nın 51. maddesi uyarınca, işverenlerin sendikal örgütlenmeyi engellemeye yönelik işten çıkarma ve baskı uygulamalarına karşı Bakanlığınızın aldığı veya almayı planladığı özel denetim ve yaptırımlar bulunmakta mıdır?
7. Migros depo işçilerinin ücret, banka promosyonu, vergi yükü ve güvenceli istihdam talepleri doğrultusunda, taraflar arasında sendikal hakları esas alan bir uzlaşma sürecinin işletilmesi için Bakanlığınızca bir girişim yapılmış mıdır? Yapılmadıysa gerekçesi nedir?